یکشنبه۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۹-۹ رمضان ۱۴۴۱ (امن یجیب المضطر اذا دعاء) مطابق-۳ می ۲۰۲۰

محل اداره
عجالتاً خیابان شهدا
سه راه پاستوریزه - نبش ۱۲ متری پاستور
تلفکس ۳۳۸۵۵۰۰٤

عنوان تلگرامی
(نسیم شمال)

سال پانزدهم
شماره:۶۱۱

نسیم شمال

سال ۱۳۸۲
گیلان ، مازندران ، گلستان

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
ابراهیم بهمنی جلالی

تک شماره ٤۰۰۰۰ریال

(خوش خبر باش ای نسیم شمال که به ما میرسد زمان وصال)

پایان ماموریت نماینده وزیر بهداشت

عبور گیلان از پیک بحران کرونا

در صفحه۲

بازگشت تابلوداران ویلاهای اجاره‌ای در مازندران

در صفحه۵

سایه باورهای سنتی بر کشت برنج مازندران

در صفحه۴

ابراز نارضایتی استاندار گیلان از عدم رغبت دستگاه ها نسبت به واگذاری پروژه های نیمه تمام به بخش خصوصی

در صفحه۳

رئیس دانشگاه علوم پزشکی گیلان خبر داد

عمر اتمام پروژههای عمرانی در گیلان بسیار بالاست

در صفحه۳

معاون استاندار خبر داد

وجودبیش از ۴هزار طرح عمرانی نیمه کاره در گیلان

در صفحه۸

سرپرست راهداری و حمل و نقل جاده ای گیلان خبر داد

افزایش ۹۳ درصدی ورود خودروها به گیلان

در صفحه۲

مدیرکل بهزیستی گیلان:

کرونا ۴۹۷ مهدکودک گیلان را تعطیل کرد

در صفحه۳

رئیس سازمان صمت گیلان :

بیشترین مرز ترانزیتی کشور ، متعلق به گیلان است

در صفحه۲

راه‌اندازی تونل مکانیزه ضدعفونی در پیاده راه مرکزی رشت

در صفحه۲

گزارش

برای جبران خسارت کرونا چه کسانی پای کار ایستاده اند؟

از حمایت های بزرگ کرونایی تا کمک های موقتی

برخی انتقاد می کنند که در ایران کمک‌های حمایتی به آسیب دیدگان از کرونا در مقایسه با دیگر کشورها بسیار ناچیز است. شاید در کنار هم قرار دادن ارقام اعطایی در ایران و دیگر کشورها این را ثابت کند، اما در کنار آن باید پرسید که اگر همه بار کرونا به دوش دولت بیفتد و نهادهای عمومی نقش آفرینی کمی داشته باشند، آیا می توان بیش از این انتظار حمایت داشت؟

در چند ماهی که از شیوع کرونا در جهان می گذرد اخبار کمک‌های دولتی به شهروندان کشورهای مختلف برجسته شده است. این کمک‌ها از هنگ کنگ و ژاپن گرفته تا آمریکا و کشورهای اروپایی وجود داشته و از رقمی بین ۳۰۰ دلار تا بیش از ۱۰۰۰ دلار متغیر بوده است. در ایران نیز بسته‌های مختلف حمایتی تدوین و اعطا شده است، اما حمایت از شهروندان در بحبوحه کرونا خالی از اما و اگر نبوده است. از میزان و نوع کمک گرفته تا سازمان یا نهاد کمک کننده، همگی مورد بحث قرار گرفته‌اند و انبوهی از تحلیل‌ها و اخبار درباره حمایت‌های کرونایی در رسانه‌ها منتشر شده است.

همه چیز درباره حمایت‌های کرونایی

برخی سازمان‌ها و نهادها و همینطور مسئولان و کارشناسان روی خوشی به این نشان نمی‌دهند که از تعبیر "کمک‌های دولتی" برای حمایت‌های صورت گرفته به منظور جبران خسارت کرونا استفاده شود. آنها می گویند همه پای کار هستند و دارند کمک می کنند و برخی از اخبار و گزارش‌ها هم همین را نشان می‌دهد.

هادی حق‌شناس (کارشناس مسائل اقتصادی) بر اعطای کمک‌هایی از سوی نهادهای عمومی صحه می گذارد و می گوید: ستاد اجرایی و بنیاد مستضعفان کمک‌هایی کرده و طرح‌هایی هم دارند. در ماه رمضان قرار است این نهادها حمایت‌های بیشتری از افراد مستحق داشته باشند. از میان کمک‌های حمایتی برای جبران خسارت کرونا آنچه بیش از همه برجسته شده وام یک میلیونی به یارانه بگیران است. این وام که ابتدا قرار بود سود ۱۲ درصدی داشته باشد، بسیار مورد انتقاد قرار گرفت و در نهایت دولت سود را تقبل و وام را قرض الحسنه اعلام کرد. جز این، دولت از خیلی قبل‌تر و در اسفند سال گذشته اقدام به واریز بسته‌های حمایتی ۲۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومانی برای نیم دهک پایین جامعه کرد؛ بسته‌هایی که بلاعوض هستند و اعطای آن هنوز ادامه دارد. به این کمک‌ها باید وام‌های ویژه کسب و کار را هم در نظر گرفت. بنا بر اعلام مسئولان دولتی این وام‌ها به آسیب دیدگان از شیوع کرونا در ۱۰ رسته شغلی اعطا می‌شود. سعید زرندی (معاون وزیر صمت) اخیرا عنوان کرده است: فرایند ارائه تسهیلات ۱۲ میلیون تومانی به ازای هر کارگر برای کارفرمایان در اردیبهشت آغاز می‌شود و دولت تاکید دارد تا پیش از خرداد، این کار انجام شود.

این کمک‌های کمابیش مستقیم که دولت باید سازوکار تامین منابع آنها را فراهم آورد در کنار برخی معافیت‌های از جمله معافیت‌های مالیاتی و بیمه‌ای، هزینه هنگفتی بر دوش دولت گذاشته است.

سوم اردیبهشت سیدمرتضی بختیاری (رئیس کمیته امداد امام) از کمک ۱۰۰ میلیارد تومانی این نهاد به مددجویان و نیازمندان برای پیشگیری از کرونا خبر داد.

۳۱ فروردین هم منابع خبری از کمک‌های چند ۱۰ میلیارد تومانی بنیاد مستضعفان به آسیب‌دیدگان کرونا خبر دادند. این در حالی است که دولت فقط در یک فقره یعنی وام یک میلیونی یارانه‌بگیران در صورت پرداخت به ۱۷ میلیون نفر، باید ۱۷ هزار میلیارد پول به شهروندان اعطا کند.

با وجود این کمک‌ها، آنچه در برخی رسانه‌ها برجسته می‌شود این است که کمک‌های حمایتی به آسیب‌دیدگان کرونا در ایران ناچیز است. شاید اگر ارقام را به دلار برگردانیم یا حتی کمک‌ها را با حجم آسیب مقایسه کنیم، حرف درستی زده می‌شود. اینجاست که بیش از این لزوم پای کار آمدن دیگرانی غیردولت مطرح می‌شود.

عبور از بحران؛ کمک نهادهای عمومی و خیران

در ایران در کنار نهادهای دولتی نهادهای عمومی هم هستند که بودجه و درآمد داشته و البته وظایف مشخصی هم دارند. این روزها زیاد در این بار شنیده‌ایم که در آمریکا یا فلان کشور اروپایی صف دریافت کمک‌های حمایتی تشکیل شده است. شاید چندان در این موضوع ریز نشده باشیم که منابع این کمک‌ها کجاست؟ بررسی ساختارهای این جوامع نشان می‌دهد که در کنار دولت، نهادهای حمایتی عمدتا مردمی هم وجود دارد؛ بسیاری از کمک‌های مذکور از طریق این نهادهاست. در واقع، در کشورهای کرونا زده دو گونه حمایت سازمان یافته وجود دارد؛ اول حمایت‌های دولتی و دوم حمایت سازمان‌های مردمی متشکل. این به جز کمک همسایه به همسایه، همکار به همکار و کمک‌های فامیلی است.

حق‌شناس به این اشاره می‌کند که در ایران در هفته‌های اخیر شاهد کمک‌های خودجوشی بوده‌ایم که مردم به همدیگر می‌کردند.

او می‌گوید: در شهرهای مختلف افرادی که دست‌شان به دهان‌شان می‌رسیده نیازمندان را پیدا و به آنها کمک کرده‌اند.

بی‌شک این کمک‌های انسان‌دوستانه مغتنم و ستودنی است، اما زمانی که بحث بر سر کمک‌های نظام‌مند است، باید از نهادهایی که فلسفه وجودی آنها همین کمک‌هاست، مطالبه‌گری کرد. حق‌شناس عنوان می‌کند: کرونا آسیب‌های جدی به اقتصاد و معیشت مردم وارد کرده است. ارزیابی دقیق خسارت‌های این بیماری هنوز ممکن نیست، اما به خوبی قابل مشاهده است که بخش‌هایی از اقتصاد به شدت ضرر کرده و برخی شاغلان درآمد خودشان را برای حداقل دو ماه از دست داده‌اند.

او ادامه می‌دهد: حوزه گردشگری حوزه‌ای است که به شدت از شیوع کرونا آسیب دید. این مهم به ویژه به دلیل اینکه کرونا در اوج فعالیت گردشگری شیوع یافت و کشور را به تعطیلی کشاند بیشتر نمود پیدا می‌کند. بسیاری از افرادی که در حوزه گردشگری کار می‌کنند یا حتی مشاغل مرتبط با این حوزه برای دو ماه اسفند و فروردین برنامه‌ریزی می‌کنند. دقیقا در این دو ماه شیوع کرونا اتفاق افتاده و محدودیت‌ها و ممنوعیت‌هایی ایجاد شد.

این کارشناس اقتصادی همچنین به خسارت کسب‌وکارها، کارگران روزمزد و دیگر مشاغل از کرونا اشاره می‌کند و می‌گوید: در مجموع باید گفت کمک‌های دولتی کفاف نمی‌دهد. بر این اساس باید نهادهای عمومی وارد میدان شوند، همانطور که باید از مشارکت خیران بهره برد. دولت باید وظیفه سازمان‌دهی کمک‌ها را برعهده بگیرد، چراکه منابع آن برای جبران خسارت‌ها کافی نیست.

او با تاکید بر اینکه در هفته‌های اخیر کمک‌هایی از طرف نهادهای حمایتی صورت گرفته که قابل تقدیر است، بیان می‌کند: برای مثال طرح اطعام نیازمندان در ماه رمضان طرح خوبی است که توسط نهادهای حمایتی اجرا می‌شود، اما واقعیت این است که کمک‌ها باید فراتر از این برود.

حق‌شناس با اشاره به اینکه الان یکی از مطالبات، حمایت از کسب‌وکارهاست، عنوان می‌کند: چند سالی است که کارویژه کاهش دخالت دولت در اقتصاد دنبال می‌شود. در واقع سیاست کلی این است که بخش‌های دیگر یعنی بخش خصوصی و تعاونی فعال شوند و دولت به یک سیاست‌گذار و حمایت‌کننده بدل شود. اکنون این بخش‌ها می‌توانند گام‌هایی بردارند و از دولت هم انتظار تسهیل در کسب‌وکارها و حمایت داشته باشند.

همکاری برای شکست دشمنی که همه جا هست

همه‌گیری کرونا تجربه منحصر به فردی برای بشر به وجود آورد؛ اتفاقی تلخ که هیچگاه در تاریخ به این شکل تجربه نشده بود. بشر قبلا هم با بیماری‌های واگیردار دست و پنجه نرم کرده بود، اما هرگز فراگیری آن اینقدر نبوده است. اکنون باید با ذره‌بین نقطه‌ای سفید که از حمله ویروس کرونا در امان مانده است روی کره خاکی پیدا کرد. این یعنی دشمنی مشترک وجود دارد و قاعدتا مبارزه مشترکی برای شکست آن لازم است. در بعد ملی همکاری بین سازمان‌ها بسیار مهم است. این همکاری می‌تواند کیفیت و کمیت کمک‌ها را افزایش دهد. واقعیت این است که منابع دولتی برای حمایت کافی نیست. در مقابل برخی نهادهای عمومی منابعی دارند که اختصاص آن به افراد زیان‌دیده از کرونا می‌تواند مرهمی بر آلام ایجاد شده باشد. نکته مهم پرهیز از اقدامات نمایشی و ارائه کمک‌های واقعی و کافی است. هر چند افرادی به بسته‌های حمایتی نیاز دارند، اما باید به این نکته نیز اشاره کرد که این بسته‌ها به صورت موقتی مشکلات را رفع می‌کنند، آنقدر که گاهی یک بسته حمایتی خرج یک هفته افراد آسیب دیده را هم نمی‌دهد. در کنار وسعت بخشیدن به این حمایت‌ها باید زمینه بازتوانی اقشار آسیب دیده از کرونا نیز فراهم شود.

گزارش

چرا آمار تجرد قطعی در حال بیشتر شدن است؟

خانه های تک نفره در حال افزایش

امیرمحمود حریرچی، جامعه‌شناس درباره دلایل مجرد ماندن جوانان می‌گوید: "در میان دلایل مجرد ماندن افراد شرایط اقتصادی را نمی‌توان نادیده گرفت. خانواده‌های کم درآمد یا کسانی که شغل ندارند و نمی‌توانند یک زندگی مشترک را شروع کنند بیشتر تمایل به مجرد ماندن دارند. دلیل دیگر مربوط به فرهنگ است. توقعات افراد در حال حاضر خیلی بالا رفته و جوانان نمی‌توانند زندگی را ساده شروع کنند."

در یکی دو دهه اخیر، تغییر سبک زندگی باعث شده که بسیاری از جوانان بدون توجه به قضاوت‌ها با ازدواج مخالف کنند و به سوی "تجرد قطعی" کشیده شوند.

افراد در سن ۲۰ تا ۳۵ سال تمایل بیشتری به ازدواج از خود نشان می‌دهند؛ زمانی که سن افراد از ۳۵ سال می‌گذرد، امکان تجرد قطعی در آنها بیشتر می‌شود. جدا از اینکه تمایل به ازدواج و جدا شدن از زندگی فردی در این افراد کم است، با بالا رفتن سن، امکان ازدواجشان نیز کاهش می‌یابد. اگر چه هنوز درصد کسانی که وارد مرحله تجرد قطعی شده‌اند کمتر از ۴درصد است، اما آمارها نشان می‌دهد از سال ۸۵ تا ۹۵ یعنی پس از انتشار آخرین آمار موجود، درصد این افراد روند صعودی داشته است. این افزایش جدا از دلایلی که در ادامه به آنها پرداخته می‌شود، یکی از اصلی‌ترین دلایل بحران جمعیت محسوب می‌شوند.

چرا افراد وارد مرحله تجرد قطعی می‌شوند؟

الهه دختر ۳۳ ساله‌ای است که هنوز ازدواج نکرده و از دلایل آن می‌گوید: "دلایل زیادی وجود داشت که من ازدواج نکردم. حالا در این سن از اینکه تا آخر عمر تنها و مجرد بمانم می‌ترسم. در سن کم به نظرم ازدواج کردن برایم زود بود و اهمیتی به آن نمی‌دادم. از سن ۳۵ سالگی به بعد دلیلم برای ازدواج نکردن این بود که خواهر بزرگ‌ترم هنوز مجرد بود و فکر کردم اگه من به خواستگارم جواب مثبت بدهم ممکن است در روحیه‌اش تاثیر منفی بگذارد بعد از آن وارد یک رابطه طولانی ۴ساله شدم که در نهایت تمام شد، اما طبیعتا در آن دوره به همه جواب منفی می‌دادم. این شد که مجرد ماندم."

افرادی که با دلایل مشابه الهه نتوانسته‌اند ازدواج کنند زیادند، اما یقینا این‌ها تنها دلایل مجرد ماندن نیستند.

رسول، جوان ۳۸ ساله‌ای که هنوز ازدواج نکرده است. او درباره علل مجرد ماندنش می گوید: "قبل از ۳۰سالگی فکر می‌کردم چرا وقتی هنوز به ثبات اقتصادی نرسیدم باید مسئولیت قبول کنم؟ در واقع همه‌اش مشغول جمع و جور کردن زندگی‌ام بودم. بعد از اون شخص مناسبی وارد زندگی‌ام نشد و از سن ۳۵ سالگی تا الانم واقعا هیچ میلی به ازدواج و قبول مسئولیت ندارم. تنهایی زندگی‌ام راحت تره."

برخی نیز به دلیل تغییر ناگهانی الگوی ازدواج از سنتی به مدرن (آشنایی قبل از ازدواج)، نتوانسته‌اند خود را با الگوهای جدید تطبیق دهند. جالب است بدانید به دلیل بالا بودن آمار طلاق در کشورمان بهانه بخش زیادی از افراد برای ازدواج نکردن فوبیای طلاق است.

امیرمحمود حریرچی، جامعه‌شناس درباره دلایل مجرد ماندن جوانان می‌گوید: "در میان دلایل مجرد ماندن افراد شرایط اقتصادی را نمی‌توان نادیده گرفت. خانواده‌های کم درآمد یا کسانی که شغل ندارند و نمی‌توانند یک زندگی مشترک را شروع کنند بیشتر تمایل به مجرد ماندن دارند. دلیل دیگر مربوط به فرهنگ است. توقعات افراد در حال حاضر خیلی بالا رفته و جوانان نمی‌توانند زندگی را ساده شروع کنند. متاسفانه جامعه ما ساده زیستی را فراموش کرده و من مقصر را مسئولان می‌دانم، زیرا وقتی به عنوان الگو در شرایط بسیار لاکچری زندگی می‌کنند و به مردم توصیه ساده زیستی می‌کنند، آنها نمی‌توانند چنین توصیه‌ای را بپذیرند، زیرا ساده زیستی باید یک انتخاب باشد نه اینکه بر افراد تحمیل شود."

او ادامه می‌دهد: "نکته بعدی آمار بالای طلاق است که وحشت ایجاد می‌کند. کسی که در آستانه ازدواج است فکر می‌کند ازدواج ها چرا باید به این مرحله برسد؟ من نوعی هم اگر بخواهم ازدواج کنم ممکن است با شکست مواجه شوم. پس مجرد ماندن را ترجیح می‌دهم. از آنجا که تعریف درستی از ازدواج نداریم. از یک طرف به آن رنگ معامله داده‌ایم و از طرفی مشکلات دیگری که ذکر شد هم باعث ایجاد ترس می‌شود. برخی افراد می‌خواهند وارد این مشکلات نشوند و ممکن است وارد مرحله تجرد قطعی شوند که آسیب‌های بیشتری به فرد و جامعه می‌زند."

خانه‌های تک نفره در حال افزایش است

جمعیت شناسان اصطلاح تجرد قطعی را به افرادی اطلاق می‌کنند که بدون حتی یک بار ازدواج وارد سن ۴۰ سالگی می‌شوند. از آنجا که سن بارداری مطلوب برای این افراد تمام شده، تمایل به ازدواج هم تا حد زیادی در آنها کم می‌شود. به این ترتیب احتمال مجرد ماندن این افراد برای همیشه بسیار بالاست.

در حال حاضر و طبق آخرین آمار که در سال ۹۵ منتشر شده است، شاخص تجرد قطعی برای مردان ۳/۶ درصد و برای زنان ۲/۸ درصد است. این آمار بیشتر در استان های بوشهر، کرمانشاه و خوزستان درحال افزایش است.

افرادی که تصمیم به تجرد قطعی می گیرند یا ناخواسته وارد آن می شوند، آمار افزایش فردی شدن زندگی‌ها و ایجاد خانه‌های تک نفره را بالا می‌برد. این یکی از دلایلی است که در نهایت به بحران جمعیت می‌انجامد.

حریرچی در این باره می‌گوید: "جوانان ما معیار درستی برای انتخاب همسر ندارند، بنابراین در درجه اول معیارها باید درست شود. خانواده‌ها هم باید برای راحت تر شدن ازدواج ها به جوانان یاری برسانند و از همه مهم‌تر مسئولیت دولت است. دولت باید امکاناتی را برای سهولت ازدواج فراهم کند. در غیر این صورت آمار تجرد قطعی بالاتر از این هم می‌رود."

به طور کلی مسائل زیاد دیگری از قبیل تغییر الگوی زندگی، عدم مسئولیت پذیری، مشکلات اقتصادی، وابستگی به خانواده و... دلایل مجرد ماندن افراد تا سن ۳۵ سالگی و وارد شدن به مرحله تجرد قطعی محسوب می‌شود.

اعتراض رییس اتاق ایران به رییس کل بانک مرکزی

بر خلاف توافقات دولت و بخش خصوصی عمل می کنید

رییس اتاق بازرگانی ایران در نامه‌ای خطاب به رییس کل بانک مرکزی، از تصمیم اخیر این بانک درباره حذف تعدیل ۲۰ درصدی برای صادرات در سال‌های ۹۸ و ۹۹ انتقاد کرده است. بر اساس اطلاعات ارائه شده از سوی اتاق بازرگانی ایران، در نامه‌ای که غلامحسین شافعی، خطاب به عبدالناصر همتی نوشته، این اقدام بانک مرکزی، بر خلاف توافقات دولت و بخش خصوصی اعلام شده و رییس اتاق بازرگانی هشدار داده، در صورت تغییر نکردن این تصمیم، زیانی هنگفت به صادرکنندگان کشور وارد خواهد شد.

در بخشی از این نامه آمده است: آنچه در ابلاغیه اخیر بانک مرکزی مشهود است، حذف تعدیل ۲۰ درصدی برای صادرات سال‌های ۹۸ و ۹۹ است که این تصمیم برخلاف توافقات صورت گرفته در جلسه فی‌مابین نمایندگان محترم بانک مرکزی، سازمان توسعه تجارت ایران، سازمان امور مالیاتی و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران بوده و درنهایت، از یک‌سو، سلب اعتمادبخش خصوصی و صادرکنندگان نسبت به سیاست‌های محترم دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را موجب خواهد شد و از سوی دیگر باعث دلسردی صادرکنندگانی می‌شود که در دوران سخت تحریم و علی‌رغم محدودیت‌های بی‌سابقه دولت درفروش نفت، ارز حاصل از صادرات را به کشور بازگردانده و توانستند بخشی از چالش‌های مرتبط با نقل‌وانتقال پول و تأمین نیازهای ارزی کشور را برطرف کنند.

شافعی در بخش دیگری از صحبت‌های خود از عطف به ماسبق کردن برخی دستورالعمل‌ها از سوی بانک مرکزی انتقاد کرده و اجرای تعدیل ۲۰ درصدی برای صادرات را یکی از اصلی‌ترین راهبردهای موجود برای حمایت از صادرکنندگان در نظر گرفته است.

طبق گفته‌های رییس اتاق بازرگانی، تعدیل در نظر گرفته شده برای پوشش نرخ‌های پایه صادراتی به دلیل عدم امکان قیمت‌گذاری دقیق، افزایش هزینه حوالجات ارزی به دلیل تحریم‌های تحمیلی، عدم امکان استفاده از سیستم بانکی و مواردی از این دست بوده و در صورت حذف آن، صادرکنندگان در سال جاری با مشکلات جدی مواجه خواهند شد.

بر اساس گزارش‌های منتشر شده، ایران در سال ۹۸ بیش از ۴۱ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی داشته که هرچند از نظر ارزشی در قیاس با سال قبل کاهش نشان می‌دهد اما از نظر وزنی افزایش قابل توجه داشته است. با گسترش تحریم‌های یک جانبه دولت ترامپ، علیه اقتصاد ایران، دولت اعلام کرد بخش قابل توجهی از نیاز ارزی خود در سال‌های اخیر را با استفاده از صادرات غیرنفتی تامین کرده است.